

man at ned sætte et saadant Udvælg, bestaaende af Esemann, A. Langballe og Mørk. (Se Mødet den 15de Maj.)

^{88/81.} Da Formanden meddelte, at Krigsbestyrelsen for ham havde tilkendegivet Ønske om, at der maatte blive nedsat et Udvælg til at forhandle med Hærens Generalintendant, om at det i Overenskomsten af 24de og 28de Februar 1881 (se Tillægget til Byraadsforhandlingerne for samme Åar, Side 58) omhandlede Kaserneetablissement for Artilleriet maatte blive bygget allerede nu, uanjet at de for Opførelsen forestrevne Betingelser ikke for Tiden kunde opfyldes fra Krigsbestyrelsens Side, besluttede man at ned sætte et saadant Udvælg, bestaaende af Borgmesteren, Speyer, C. Røjer, D. Langballe, Esemann, J. Røjer og Mørk.

Om tidligere Forhandlinger i lignende Retning — se Byraadsforhandlingerne for 1882, Side 114 og 115 under Sag Nr. ^{245/82} (Se Mødet den 17de April.)

Mødet den 3die April.

Fra Overligningskommissionen var modtaget Meddelelse om de af den efter indkomne Klager foretagne Ned sættelser i Skatteligningen for indeværende Åar. (Se Mødet den 14de Februar.)

Da Funktionstiden for Fattigforstanderne i 2det, 4de, 7de, 8de og 10de Distrikt er udløben med 1ste April d. A., blev efter derom foreliggende Indstilling fra Fattigudvalget følgende ny Forstandere beftikke i disse Distrikter, nemlig:

for 2det Distrikt: Kjøbmand Kasnus Baden, Fredensgade,

- 4de — — Mathiasen Duus, Mejlgade,
- 7de — — Mølzen, Savværket,
- 8de — — Gartner Mikkelsen, Nørregade,
- 10de — — Kjøbmand H. P. Hansen, Frederiksalle Nr. 83.

Man vedtog derhos at henlægge det nuværende 12te Distrikt (en Del af Frederiksberg) under 10de Distrikt, medens derimod Aarhus Mørk udskilles fra 5te Distrikt og benævnes 12te Distrikt og for det afsaledes nhoprettede 12te Distrikt blev Forpagter Faurshou paa Højvang beftillet til Forstander.

^{259/82.} Kasjeudvalget meddelte, at den til Nationalbanken hen-

staende Restgjeld 20,000 Kr. med Renter nu var betalt af det ny
Laan. (Se Mødet den 1ste Novbr. f. II.)

^{267/}₈₃. Formanden meddelte, at Revisionsantegnelserne til Kommunens Regnskab for 1882 i Gaar vare modtagne fra de kommunale Revisorer med Undtagelse af Bemærkningerne til Udgiftskontierne III Fattigvæsenet og IV Skolevæsenet, som Revisorerne havde forbeholdt sig at eftersende. Notaterne vare derpaa blevne tilstillede Kommunebogholderen til Expedition til 'de enkelte Udvælg. (Se Møderne den 6te f. M. og herefter den 7de Avgust.)

³⁶ og ^{75/}₈₄. Fra Udvælget for St. Clemensbroen og Brolægningsudvalget forelaa der Erklæringer over Gjæstgiver Sørensens i Mødet den 13de f. M. fremlagte Skrivelse angaaende Forhøjelsen af Barberbyde og Stentrappen, hvilke Erklæringer begge gaa ud paa, at der formentlig ikke kan være Tale om at tilstaa An drageren nogen Erstatning eller tage noget andet Hensyn til den nedlagte Protest imod den nævnte Terrænforhøjelse.

Med Hensyn til den i Mødet den 14de Februar omhandlede Sag angaaende Nedgangen til Hotel Skandinaviens Kjælder forelaa der dernæst yderligere 2 Skrivelser fra sidstnævnte Udvælg, henholdsvis af 25de og 27de f. M., hvori det meddeles, at Udvælget ikke kan tilraade at lade den allerede anbragte Hjørnetrappe bestaa i sin nuværende Skikkelse, da den vil frembyde for stor Hindring for Færdjelen paa det allerede smalle Fortov, naar den skal forsynes med Gelænder, hvorimod Udvælget ikke finder noget at erindre imod, at der, som af Gjæstgiver Sørensen senere ønsket, anbringes en Kjældernedgang i det forste Tag Winduer fra Porten ud imod St. Clemensbro, naar blot Anbringelsen af Trappen før haaledes, at intet af samme kommer til at springe frem foran Façaden.

Man vedtog foreløbig at udsætte Sagen. (Se Mødet den 3. Juli.)

^{60/}₈₄ Fra det i Mødet den 6te f. M. nedsatte Udvælg for Gjennemgaelsen af Politikassens Regnskaber for 18^{78/}₇₉—^{82/}₈₃ var modtaget følgende Skrivelse af 29de sidstleden:

„I Henhold til Byraadets Skrivelse af 8de d. M. og idet vi herved remittere de med Skrivelsen oversendte Politikasse-Regnskaber for Aarhus Kjøbstad for Aarene 1878, 79, 80, 81 og 82 til 31te Marts 1883 skulle vi efter den Anledning, Skrivelsen hertil giver, meddele nedenstaende Uddrag af disse Regnskaber:

I. Regnskabet for 1878—79.

Indtægt.

Afgift af Hundetegn	600 Kr.
Renter af Kapitalformue	
33,000 Kr.	1000 —
Resumoner	436 —
Før solgt Hittegodts	162 —
Fundne Penge	70 —
Indkomne Bøder	1434 —
	<hr/>
	3702 Kr.

Udgift.

Gratialet til det mobile Politi af Summer fra 5—100 Kr.	1195 Kr.
Understøttelser til Brühl's Enke	100 Kr.
Lüders Enke	70 —
Politibetjent Hærskind 100 —	
	<hr/>
Bogfoged Thorup med Amtets Approbation til Flytningssomkostninger og extraordin.	
Kontorudgifter	1000 —
Diverse Udgifter	320 —
	<hr/>
	2785 Kr.

II. Regnskabet for 1879—80.

Indtægt.

Afgift af Hundetegn	734 Kr. „ Ø.
Renter af Formuen	
33,000 Kr.	1300 — „ —
Indkomne Bøder	2056 — 50 —
	<hr/>
	4090 Kr. 50 Ø.

Udgift.

Nyaarsgratiale til Politibetjentene	1690 Kr.
Bogfoden til Kontorudgifter	600 —
Understøttelser til:	
Brühl's Enke	100 Kr.
Lüders Enke	35 —
Politibetj. Hærskind 100 —	
	<hr/>
Diverse Udgifter	220 —
	<hr/>
	2745 Kr.

III. Regnskabet for 1880—81.

Indtægt.

Afgift af Hundetegn	774 Kr. „ Ø.
Før solgt Hittegodts	186 — „ —
Fundne Penge	162 — 38 —
Bøder	1211 — „ —
Renter af Kapitalformuen 33,000 Kr.	1329 — „ —
	<hr/>
	3662 Kr. 38 Ø.

Udgift.

Politibetjentenes Nyaarsgratiale	1990 Kr.
Før Tilsyn og Renholdelse af de offentlige Badeanst.	32 —
Understøttelser til:	
Fhv. Politibetjent Skovgaard	175 Kr.
Brühl's Enke	100 —
Begravelseshjælp til Politibetjent Lund 50 —	
	<hr/>
Diverse Udgifter til Hundetegn, Findelen, Bladet m. v. 175 —	325 —
	<hr/>
	2522 Kr.

IV. Regnskabet for 1881—82.

Indtægt.	Udgift.
Afgift af Hundetegn . . . . . 760 Kr. „ Ø.	Politibetjentenes Nyårsgratiale . . . . . 2070 Kr.
Fundne Penge . . . . . 41 — 39 —	Før Hundetegn . . . . . 186 —
Før solgt Hittegods . . . . . 38 — 60 —	Bysogden til Kontorudgifter 550 —
Indkomne Bøder . . . . . 2010 — „ —	Før Tilsyn med og Renholdelse af det offentlige Badeanstalt . . . . . 32 —
Renter af Formuen 33,000 Kr. . . . . 1337 — „ —	Understøttelse til Brühl's Enke 75 —
	Forskjellige Udgifter . . . . . 55 —
<hr/> 4186 Kr. 99 Ø	<hr/> 2968 Kr.

V. Regnskabet for 1882—83

Indtægt.	Udgift.
Afgift af Hundetegn . . . . . 742 Kr. „ Ø.	Bysogden Hjælp til Kontorudgifter . . . . . 600 Kr.
Fundne Penge . . . . . 104 — 90 —	Huslejehjælp til Brühl's Enke 50 —
Indkomne Bøder . . . . . 2682 — 75 —	Før Tilsyn med og Renholdelse af de offentlige Badeanstalter . . . . . 32 —
Renter af Obligationsformuen 33,000 Kr. 1334 — „ —	Før Hundetegn . . . . . 88 —
Dito af Indstid paa Sparekassebog 545 — 51, der dog igjen ere til Udgift som godskrevne Kontrabogen.	Forskjellige Udgifter . . . . . 115 —
Før solgt Hittegods . . . . . 58 — 90 —	
<hr/> 4922 Kr. 55 Ø.	<hr/> 885 Kr.

Det tilføjes, at Politikassens samlede Formue, altsaa tillagt det i en Sparekassebog indestaaende Beløb, udgjorde:

Den 31. Marts 1879	33,597 Kr. 23 Øre
" 31. Marts 1880	34,945 — 21 —
" 31. Marts 1881	36,084 — 58 —
" 31. Marts 1882	37,303 — 48 —
" 31. Marts 1883	41,883 — 35 —

Man vedtog at henlægge Sagen i Skabet til Eftersyn i 14 Dage. (Se Mødet den 17de d. M.)

⁶⁴/₈₄. I Henhold til den i Mødet den 6te f. M. vedtagne Indstilling var fra Skoledirektionen modtagen en Skrivelse af 29de

næstefter, hvori meddeles, at samme Dagen forud har meddelt Frøken Jenny Østergaard fast Ansættelse som Lærerinde ved Købstadens Skolevæsen.

^{83/}₈₄. Efter at Havnens Regnskab for 1883 med tilhørende Biregnskaber paa besalet Maade har henligget til offentligt Eftersyn og derefter er blevet gjennemgaet af de dertil udvalgte kritiske Revisorer, forelaa det med disses Bemærkninger til Godkjendelse af Byraadet, der ikke fandt noget imod samme at bemærke, hvorfor det forsynedes med den sædvanlige Paategning for derefter at blive indsendt til Indenrigsministeriet. (Se Mødet den 31te Oktober under Sag Nr. ^{310/}₈₄.)

^{85/}₈₄. De i forrige Møde af Fattigudvalget forelagte Forslag til et nyt Reglement for Fattiggaarden og et nyt Spisereglement for Lemmerne samme Steds bleve vedtagne i den forelagte Skikkelse og som de ere optagne i Tillægget til nærværende Forhandlinger alene med følgende Endringer i forstnævnte Reglement, nemlig:
i § 12, at Sovestuerne holdes aabne for „alle“ Lemmer om Middagen fra Kl. $12\frac{1}{2}$ til $1\frac{1}{2}$, i Stedet for som foreslaaet kun for 1ste Afdelings Lemmer, og
i § 15, 1ste Afsnit, Ordene „som Regel“ indsættes efter „indlægges“, hvorved den paagjældende Sætning kommer til at lyde saaledes:
I tredie Afdeling indlægges som Regel foreløbig til den efter Indlæggelsen paafølgende Onsdag o. s. v.

Sluttelig vedtog man at udtale, at man ansaa det for uforkonduent at indhente Ministeriets Approbation paa de saaledes vedtagne Reglementer.

^{89/}₈₄. Ved efter derom foreliggende Andragende fra afdøde Politibetjent Frizes Enke endnu for i Aar til forestaaende Flyttetid at bevilge hende den Huslejehjælp af 50 Kr., som i de senere Aar efter lignende Andragende har været hende tilstaaet, vedtog man, da man af de for nylig forelagte Politikasseregnskaber er blevne opmærksom paa Politikassens gode Status, hvom tillader, at der hvert Aar kan oplægges et Overskud, at tilskrive Politimesteren for at faa saadanne Understøttelser, som den her omhandlede, som hidtil have været udredede af Kommunens Kasje, for Fremtiden overførte paa Politikassen.

I Overensstemmelse hermed blev Politimesteren tilskrevet den 5te April. (Se Sagen Nr. ^{122/}₈₄ i Mødet den 24de d. M.)

^{90/}₈₄. Efter derom foreliggende Andragende tilstodes der Lærer N. D. Sørensen en Understøttelse af 200 Kr. til Udgivelse af „Aarhus Bevijser for 1884“.

⁹¹/₈₄. Tobaksfabrikant P. Sørensen havde andraget om, at han af Kommunens Kasje maatte faa et Beløb af 70 Kr. refunderedt, som han har udgivet til Brolægning med Høgancæs Sten af Tortovet ud for den nu ombyggede Del af den ham tilhørende Ejendom Matr.-Nr. 695 paa Bolden, og som han formener at Kommunen er pligtig til at bære i Henhold til de med ham i Aaret 1878 førtte Forhandlinger om Indrykning af hans Ejendoms Façadelinie ved foregaaende Ombygning. Endskjønt Brolægningsudoalget ikke havde funnet anbefale den fremkomne Begjæring, mente Byraadet dog at burde tilsvare Andrageren nogen Godtgjørelse, men da man dog ikke fandt Anledning til at erstatte Andrageren hele den af ham anvendte kostbare Brolægning, vedtog man at tilsvare ham det Beløb, som en sædvanlig Brolægning af det paagjældende Stykke Tortov vilde have medført for Byen.

⁹²/₈₄. Fra Sygehusudvalget fremlagdes den sædvanlige Virksomhedsberetning for 1883, der er optagen i Tillægget til forrige Aars Forhandlinger.

⁹⁴/₈₄. Efter Indstilling af Udvælgelsen for St. Clemensbroen approverede man Auktionskonditionerne for Bortsalg til Nedbrydelse af de Kommunen tilhørende Ejendomme, Gade Nr. 17 og 36 paa Fiskergade, der høre til de Ejendomme, som ere erhvervede i Anledning af St. Clemensbro-Foretagendet. (Se Mødet den 24de d. M.)

⁹⁸/₈₁. Paa Andragende af Havneudvalget approverede man tvende af samme henholdsvis med Skibsbygmester S. Christoffersen og Maskinfabrikant S. Frich affluttede Kontrakter om Levering af Arbejder til Dampmuddermastinenes Standsettelse. Den første Kontrakt er sluttet paa Dagleje, medens den sidste angaaer et Beløb af 419 Kr.

¹⁰⁴/₈₁. Efter Indstilling af Gasværksudvalget antog Byraadet et fra Grosserer Rudolph Wulff i Henhold til derom fået Indbydelse til Konkurrence blandt flere indkommet Tilbud om Levering af et Parti paa ca. 4500 Tons Gæskul for en Betaling af 12 Kr. 98 Øre pr. Ton à 2032 Pd., saaledes, at $\frac{3}{4}$ Dele af Leverancen sker af Wearmouth og $\frac{1}{4}$ Del af West Leverhous Gæskul.

¹⁰⁶/₈₄. Fra Fattigudvalget foreslaa angaaende Fattiggaardens forhafte Ombygning følgende Skrivelse af 3die d. M., der med Bilag er saalydende:

„Bød at tilstille det ærede Byraad hoslagte af Udvælgelsen vedtagne Plan for Fattiggaardens forestaaende Udvælgelse, tillader man sig at udbede sig Byraadets Approbation paa samme og Bemyndigelse til at lade Udførelsen af Arbejdet udbyde ved Licitation:

Omordningen

ved

Aarhus Fattiggaard.

Kjælderetagen,

indeholder: Køkken, Spisekammer, Fadetur m. v.
— Basseri.

Indeholder: Rullestue m. m.

- Spisestuer til 90 Personer à 3 □-Aaben til hver.
- Husholdningskjælder til Inspektorboligen.

Stueetagen.

Nordøstlige Fløj: Venteværelse.
To Kontorlokaler.

Udvalgsværelse m. v.
Bedesal.

Belægningsstuer for 8 Mænd.

Sydvæstlige Fløj: Lokaler for Funktionærer.
Belægningsstuer for 5 Mænd.

— " 8 Kvinder.

Sydøstlige Fløj: — " 15 —
Arbejdsstue " —

4 Værelser for Husvilde.

Nordvestlige Fløj: Belægningsstuer for 36 Mænd.
Fnatstue med vedliggende Baderum.

Iste Sals-Etage.

Nordøstlige Fløj: Bolig for Inspektøren:
(5 Værelser, Pigekammer, Køkken og Spisekammer.)

En stor Arbejdssal for Mænd.

Sydvæstlige Fløj: Sygestuer for 20 Syge.
Læge- og Diaconisheværelser.

Sydøstlige Fløj: Sygestuer for 7 Syge.

Belægningsstuer til 20 Kvinder.

Arbejdssstue til Kvinder.

Nordvestlige Fløj: Sygestue til 5 Syge.

To Baderum.

3 store Arbejdshale.

Løsts-Etagen.

Nordøstlige Fløj: Inspektorens Løstsrum.

1 Børrelse, hørende til Inspektørholigen.

1 Sovesal til 20 Mand med vedliggende Garderobe.

Sydøstlige Fløj: Arbejdshal for Kvinder, med vedliggende Rum til Opbevaring af Materiale etc.
Sovesal for 20 Mand med vedliggende Garderobe.

Sydvæstlige Fløj: Belægningsstuer til 46 Kvinder med vedliggende Garderober.

Nordvestlige Fløj: Belægningsstuer til 44 Mand med vedliggende Garderober.

Når Fattiggaarden udvides efter den foreliggende Plan, vil der i Hovedbygningerne kunne optages i Alt 276 Lemmer, heri medregnet Syge- og Husvilde.

I den gamle 3die Afdeling vil der endvidere kunne afgives Blads til 24, altsaa i Alt 300 Lemmer.

I Belægningsstuerne er regnet 400 Kubikfod Luft til hver Person.

I Sygestuerne er regnet 700 Kub. Luft til hver Person.

Arbejdssstuerne samlede Areal i Hovedbygningerne er ca. 1000 □-Alen foruden de vedliggende Rum til Materialier etc.

Omkostningerne ved de foreslaade Forandringer for 1884 maa ansættes til:

Forbygningen . . . . . 20101 Kr. 57 Øre.

Husvildeafdeslingen . . . . . 450 — 69 —

Spisestuerne . . . . . 1348 — 08 —

21900 Kr. 34 Øre.

21900 Kr. 34 Øre.

Brændehus	709	—	"	—
Sovesale paa Loftet . .	2000	—	"	—
Stobegods	1500	—	"	—
Arkitekt-Honorar	800	—	"	—
Kloak og Vand	200	—	"	—

27109 Kr. 34 Øre.

Avt det gamle Materiale. 4500 — " —

Talt 22609 Kr. 34 Ø."

Efter at Sagen var drøftet, og Udvælget navnlig havde meddelt Oplysning om de Forskjelligheder, der ere til Stede imellem foranstaende Plan for Fuldforelsen af Ombygningen og den i Mødet den 10de Maj f. A. under Sag Nr. $230/79$ forelagte Plan, som blev fulgt under den Del af Arbejdet, der fuldførtes i Hvor, besluttede man at indhente Erklæring fra Sundhedskommisionen og Bygningskommisionen. (Se næste Møde.)

$^{107}/_{84}$. Fra Amtet var med en Skrivelse af 28. f. M. til Sundhedskommisionens og dernæst Byraadets egen Erklæring fremført et fra Justitsministeriet modtaget Andragende, hvori J. Ollendorff & Komp. paaanket et af bemeldte Kommission nedlagt Forbud imod, at Driften af en Andrageren tilhørende Fabrik i Toldbodgade til Fremstilling af svovlsur Ammoniaf af Gasvand fortsættes paa dens nuværende Blads, hvilken Skrivelse med Bilage under 31te f. M. af Formanden var tilføjet Kommissionen, som nu efter havde remitteret Sagen, ledsgaget af den forlangte Erklæring.

Byraadet vedtog for sit Vedkommende at henvise til Sundhedskommisionens jaaledes foreliggende Udtalelse. (Se Mødet den 8. Maj.)

Mødet den 17de April.

Da Oberstløjtnant Baumann gjennem Formanden havde meddelt, at han paa Grund af Forslyttelse til Helsingør havde set sig nødsaget til at udtræde af Byraadet, vedtog man enstemmig at udsætte Valget af et Medlem i hans Sted til det første almindelige Valg af den Valgklassé, hvoraf han er valgt, finder Sted i Begyndelsen af næste Åar.